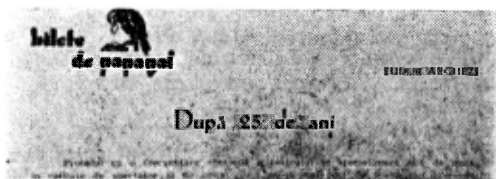

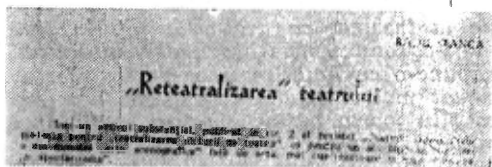
TEATRUL

3

Evenimentul numărului 3 al revistei — și nu numai! — este reîntrarea în publicistica teatrală a poetului Tudor Arghezi. „Biletele de papagal“ se instalează la revista „Teatrul“.

În același nr. 4, Radu Stanca își expune Punctul de vedere, în discuția despre reteatalizarea teatrului, deschisă de Liviu Ciulei.

Probabil că o frecventare a teatrului te specializează atât de mult, în calitate de spectator și de critic, încât nu-ți mai poți da seama de diferențe, sporiri și denivelări. Totul curge otova și neîntreput între 1 ianuarie și 31 decembrie ale profesiei și vieții. (...) În asemenea fracțiuni, se cheltuiește existența și dispăre scopul vieții, care-i trăirea succesiv mai vie, mai ridicată, mai depășită și înnoită... Unul zice: „Mi s-a urît“, altul: „Mă plictisesc“. N-am înțeles cum te poți plictisi, decât într-un fel, dacă nu ți-e dragă meseria, dacă n-ai o preocupare constantă, dacă accepți să nu mai zbori... (...)

Acum vreo 25 de ani am părăsit stalul de teatru, în care îmi creionasem impresiile de spectator alți vreo douăzeci, și după o pauză de o pătrime de veac, pun iarăși piciorul pe dunga de covor dintre fotoliile cu fața la scenă... (...) Încă o dată emoțiile ne vor crispa din adânc. Emoția nu e numai decât tragică și dureroasă, ea vine din întâlnirea justă a unei umbre de sunet interior cu altul, și, spontană, nu poate fi calculată. Simțirea mea se suprapune cu talentul artistului, de sinceritate... (...) Cu ce trebuie să încep, după 25 de ani de absență din stal? Am început cu teatrul românesc. (...)

Și, din al doilea articol al rubricii (nr. 4, septembrie):

Talentul e atât de expresiv în sine, încât dispăre toată ambianța, anihilată de valoarea personajului absorbant... Se poate foarte bine juca teatru în fața unei perdele de catifea neagră, trasă de la un capăt la celălalt al fundului de scenă, artistul concentrînd în el întregul peisaj de simțire al unui act. Luați-l de braț și urcați-l pe un scaun într-o cameră goală. Nu trebuie mai mult.

Tudor Arghezi, „După 25 de ani“, „Teatrul“, nr. 3/1956, p. 13; „Precizări“, nr. 4/1956, p. 6.

Simptomatic, articolul menționat reflectă cu limpezime tendința din ce în ce mai manifestă a oamenilor noștri de teatru de a se reîntoarce la adevărata substanță a artei spectacolului: *teatrul*. (...) Tot mai clar apare astăzi iubitorilor scenei că teatrul este o expresie a vieții, specificată de elemente proprii, ce-l diferențiază de toate celelalte forme de exprimare artistică a vieții... (...) iar acest fapt obligă toate celelalte arte componente să se adapteze la esența lui personală, să se „teatralizeze“. (...)

Arta regizorului... este o artă născută din chiar fenomenul teatral, ca o necesitate stringentă a acestui fenomen. (...) Dar tocmai pentru că e în strictă dependență de actul spectacolului, arta regizorului este cea mai apropiată de natura intimă a teatrului. (...) Conglomeratul de arte devine, sub mîna regizorului ce-l frămîntă, un conglomerat artistic. (...) Dar funcția aceasta „teatralizatoare“ a regizorului... ascunde în fond și ceea ce am putea denumi „drama regizorului“. (...) Ivit cel din urmă în componența spectacolului de teatru... iată că și regizorul, uitîndu-și rosturile, formulează pretenția rebelă de supremație. (...)

Regizorul trebuie să se resemneze la ceea ce face frumusețea artei sale: anonimatul ei. Lipsa de materialitate palpabilă a mijloacelor sale de creație dă artei sale un plus de demnitate și o așază la răscrucea dintre concretețea creației artistice și procesul abstract al concepției artistice.

Radu Stanca, „Reteatalizarea“ teatrului“, „Teatrul“, nr. 4/1956, p. 52.